

Juutalaisten ja pakanoiden vuorovaikutus

I.Penzev v. 2013

Shalom, hyvät ystävät. Olemme päättämässä juutalaista elämää koskevia oppitunteja. Tällä viimeisellä oppitunnilla haluan käsitellä vielä yhtä aihetta, joka on hyvin ristiriitainen. Tämä aihe on ei-juutalaisten kiinnostus juutalaisuutta kohtaan.

Tämä ei ole mikään uusi aihe. Meillä on tietoja useiden tuhansien vuosien historiasta, että monet muukalaiskansat ovat olleet kiinnostuneita juutalaisuudesta ja juutalaisten uskonnosta. Monet niistä ovat vapaaehtoisesti liittyneet juutalaisuuteen. Siitä asti, kun juutalaiskansa palveli Yhtä Ainoaa Kaikkivaltiasta Jumalaa, maailman Luojaa, muilla muukalaiskansoilla oli vain yksi vaihtoehto palvella Israelin Jumalaa: liittyä juutalaisuuteen. Tilanne alkoi muuttua antiikin aikana.

Kreikkalaisen filosofian aikana ihmiskunta alkoi oppia erottamaan kansalliset ja uskonnolliset asiat. Silloin syntyi ajatus, että ihmiselle on mahdollisuus olla yksilönä ja kantaa elämässään uskonnollisia tai filosofisia ajatuksia, jotka eivät ole samanlaisia kuin kaikilla muilla ympärillä olevilla.

Roomalaisvaltakunnan aikana me voimme löytää mielenkiintoisia piirteitä kansakunnan keskeltä. Oli yksi suunta, jota nimitettiin Jumalaa pelkääväisiksi ihmisiksi. Roomalaiskirjallisuus antaa meille paljon esimerkkejä näistä ihmisistä, joita voimme nähdä myös Uudessa Testamentissa.

Esimerkiksi Apt. 13:26, missä Paavali saarnasi synagogassa Pisidian Antiokiassa: " Miehet, veljet, Aabrahamin suvun lapset, ja ne teistä, jotka pelkääte Jumalaa! Meille on tämä pelastuksen sana lähetetty. "

Tässä jakeessa Paavali puhuu kahdesta ihmisryhmästä. Ensimmäinen ryhmä on Aabrahamin suvun lapset. Toinen on Jumalaa pelkäävät heidän keskuudessaan. Keitä nämä Jumalaa pelkääväiset olivat? He olivat eijuutalaisia ihmisiä. He olivat juutalaisuuteen liittyneitä, jotka osallistuivat synagogan jumalanpalvelukseen. He tunnustivat elämässään Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumalan valtaa. Myös heidän elämäntapansa oli sellainen, joka ei estänyt heidän vuorovaikutustaan juutalaisen kansan kanssa tai heidän yhteyttään juutalaisten kanssa myös synagogassa. He noudattivat Herran juhliä, shabattia ja kosher-ruokavaliota. Yleensä he eivät ottaneet elämäänsä ainoastaan juutalaista uskontoa vaan myös juutalaisen elämäntavan. Riippui tietenkin tilanteesta. Heidän ainoa eronsa juutalaiseen kansaan oli se, että miehet eivät suorittaneet ympärileikkausta.

Ympärileikkaus vaadittiin silloin, jos muukalainen halusi kokonaan kääntyä juutalaisuuteen ollen silloin proselyytin, käännyneisen asemassa.

Ympärileikkauksen suorittanut muukalainen mieshenkilö liittyi kokonaisuudessaan Jumalan ja Aabrahamin väliseen liittoon, ja hänestä tuli kokonaan juutalaiskansalainen. Ympärileikkauksen suorittaminen muukalaiskansan keskuudessa ei mitenkään liittynyt uskonnolliseen pelkoon. Mutta ympärileikkaukselle oli fyysisiä esteitä, koska se siihen aikaan oli aikuiselle miehelle hyvin vaarallista ja vaikeaa, ja siitä oli vaikea parantua. Myös tänä päivänä se on aikuiselle miehelle vaarallista.

Siihen aikaan yleisesti muukalaisperheitten naishenkilöt olivat kokonaan liittyneet juutalaisuuteen, koska naisille ei ollut näitä suuria esteitä liittyä, ja heistä tuli käännyneisiä. Heille syntyneet pojat yleensä ympärileikattiin kahdeksan päivän ikäisenä. Perheen ympärileikkauksen jättäneet miehet olivat asemassaan puolikäännyneisiä. Me näemme, että se, millä tavoin muukalainen voi liittyä juutalaiskansaan, on säilynyt muuttumattomana.

Sitten kun suuri osa muukalaiskansasta oli lähtenyt seuraamaan juutalaista Messiasta, syntyi suuri kysymys, mitä tehdä heidän kansaan? Silloin olimme historiallisesti hyvin vaikeassa kohdepisteessä. Messiaanisten seurakuntien edustajat, johtokunta ja apostolit kokoontuivat Jerusalemiin

tekemään päätöksiä tilanteen johdosta ja etsimään yhteistä ratkaisua. Siellä kokouksessa syntynyt päätös oli seuraava: Pakanakansasta juutalaisuuteen tulleen ihmisen ei tarvitse olla käännyttäminen. Hänellä on etuoikeus jäädä ei-juutalaisen asemaan.

Pakanoille annettiin Nooan seitsemän käskyä noudatettavaksi, mikä oli niin kuin pääsylippu juutalaisten yhteyteen ja vuorovaikutukseen heidän kanssaan. Seuraavaksi pakanan oli mahdollista osallistua synagogan opetukseen ja syventää Tooran tuntemustaan. Hän itse pystyi päättämään, kuinka syvällä juutalaisuudessa halusi olla. Tämän kokouksen päätöksen me näemme Apostolien tekojen 15. luvussa.

Apostolien tekojen luvussa 21 näemme tapahtumat, jotka tapahtuivat noin 10 - 12 vuotta tämän kokouksen päätöksen jälkeen. Kerrotaan, kuinka apostoli Paavali tuli Jerusalemiin sen jälkeen, kun hän oli tehnyt messiaanista työtä muualla. Tässä luvussa me näemme, että 15. luvussa tehty apostolien päätös oli vahvistettu. Päätöstä ei ollut muutettu noina vuosina. Tässä 21. luvussa me näemme myös niitä juutalaisia, jotka uskoivat Messiaaseen. He säilyttivät oman juutalaisen uskon ja mentaliteetin.

Apt. 21: 20: " Sen kuultuaan he ylistivät Jumalaa ja sanoivat Paavalille. " Keitä olivat nämä, jotka Paavalille puhuivat? He olivat Jerusalemin vanhemmisto."Veli, sinä näet, että juutalaisia on tullut uskoon kymmenin tuhansin, ja he ovat kaikki lainkiivailijoita. "Eli Tooran noudattajia.

Tässä me näemme, että muutama vuosi ennen Temppelin tuhoamista, tämä kysymys oli selvä heille kaikille: Juutalaiset jäävät juutalaisiksi siitä huolimatta, että uskovat Messiaaseen. He suorittavat ympärileikkauksen, noudattavat Tooran lakia, Herran juhlia ja juutalaista perinnettä. Kaikki juutalaiset, jotka olivat ottaneet Messiaan vastaan, suorittivat ympärileikkauksen, noudattivat Mooseksen lakia ja vaelsivat säädettyjen tapojen mukaan.

Muukalaisten noudatettavaksi oli säädetty seitsemän Nooan käskyä sekä eettinen laki lähimmäisten rakastamisesta. Tämän jälkeen heillä oli mahdollisuus tulla tutustumaan Tooran viisauteen. Heitä ei pakotettu noudattamaan juutalaista elämäntapaa.

Jo muutaman vuoden päästä historiassa tapahtui suuria käännöksiä. Tuli juutalaisvallankumous, Temppele tuhouttiin, ja koko Israelin kansa joutui lähtemään hajotukseen. Tätä voi nimittää juutalaiskansan antiikin ajan holokaustiksi. Noin 25% koko juutalaiskansasta tuhoutui. Heidät tapettiin, lähetettiin pois maasta tai käytettiin uhrina gladiaattorien esityksissä.

Juutalaiskansan tuho vaikutti Israelin vieressä elävään muukalaiskansaan. Israelin suosio laski rajusti heidän keskuudessaan. Apostolien muukalaisille tarkoittama malli liittyä juutalaiskansaan ei mennyt käytäntöön. Sen jälkeen synagoga ja seurakunta lähtivät eri teille. Ja voi sanoa, että kirkko on pyrkinyt voimakkaasti pitämään välimatkaa synagogaan.

Neljännän vuosisadan lopputulos oli kirkon kieltä välttää yhteyttä juutalaisten kanssa. Jos me luemme 400-luvun kirjallisuutta, voimme nähdä erikoisia piirteitä. Esimerkiksi kirjailija nimeltä Johan Kultasuu (Zlataus) on kirjoittanut, että heidän sukupolvensa aikana oli paljon kristittyjä, jotka edelleen olivat kiinnostuneita juutalaisuudesta. Uskovaiset ei-juutalaisten keskuudessa halusivat tulla ja kurkistaa synagogaan. Ja monet uskovaisista noudattivat Jom Kippur-sovituspäivän juhlaa juutalaisten kanssa. He kävivät kuuntelemassa shofarin soittoa Rosh Hashanan aikana. He noudattivat happamattoman leivän traditiota Pesachin juhlan aikana. Kirjailija J.Kultasuu (Zlataus) oli hyvin vihainen vastustaen tällaista toimintaa. Hän vastusti tällaista uskonnon harjoitusta ja sääti uusia lakeja sitä vastaan. Tämä Johan Kultasuu (Zlataus) oli bysanttien imperialistien suosikki ja neuvonantaja.

Alussa niillä, jotka olivat lähteneet seuraamaan juutalaista Messiasta, oli kiinnostusta juutalaisuuteen. Mutta tuona aikana se alkoi laskea. Kuitenkin kautta historian on siellä ja täällä aina noussut ihmisiä tai ihmisryhmiä,

jotka edelleen haluavat elää käännyttäisinä. Kuitenkin 1500 vuoden aikana kristillisessä seurakunnassa kiinnostus juutalaisuuteen ei ollut suosittua. Vaikea sanoa, onko se hyvä vai huono asia.

Viime aikoina uskovaisten keskuudessa on alkanut syntyä kiinnostusta juutalaisuuteen, ja tässä me näemme omia ongelmia.

Tämä kiinnostus juutalaisuutta kohtaan alkoi syntyä, kun sanan- ja uskonnonvapaus alkoi kukoistaa Euroopassa ja muilla mantereilla. Ihmisille on annettu mahdollisuus itse päättää uskonnonharjoituksestaan. Toinen syy kiinnostukseen on monet kristillisen seurakunnan keskellä uskoon tulleet juutalaiset, joiden määrä on alkanut kasvaa. Tämä näkyi esimerkiksi vuoden 1967 kuuden päivän sodan jälkeen, kun Israel vahvisti asemaansa saaden haltuunsa vanhan Jerusalemin. Silloin monet uskovat juutalaiset alkoivat itsenäisesti pitää omia kokouksiaan. Tämän sodan jälkeen juutalaisten asema maailmassa vahvistui, ja juutalaisen uskon suosio alkoi kasvaa.

Sen jälkeen juutalaisten oli mahdollista säilyttää omaa identiteettiään kirkon sisällä. Monet heistä tekivät suuria ratkaisuja. He pitivät itseään ensisijaisesti juutalaisina ja sen jälkeen Messiaan seuraajina. Tämä ei voinut mennä noin vain huomiotta vaan on hyvin voimakkaasti huomattu ei-juutalaisen kristillisen seurakunnan keskellä.

Kun Messiasta seuraavat juutalaiset alkoivat enemmän kiinnostua omasta uskonnosta, se vaikutti myös ei-juutalaisten uskovien keskuudessa, ja heille syntyi kiinnostus juutalaisuuteen. Mutta siinä tilanteessa oli monia kompastuskiviä. Ja voi rehellisesti tunnustaa, että tämä ongelma on meillä edelleen olemassa, eikä siihen ole löytynyt ratkaisua. Siitä huolimatta, että ratkaisua ongelmaan on tarjottu jo apostolien aikana. En osaa sanoa, miksi tämä tapahtuu. Voi olla, että kummallakaan puolella ei vielä ole valmiutta lähteä yhdessä loppuun asti.

Mikä on ongelma? Ongelman syy on ensiksikin siinä, että monet Jeesukseen Messiaana uskovat juutalaiset eivät ole valmiita oppoamaan

kokonaisuudessaan juutalaisuuteen. Heidän ajatuksissaan on, kuinka kautta historian monen sadan vuoden aikana kristittyjä juutalaisia kiellettiin harrastamasta juutalaisuutta. Siksi heillä on tämä suuri pelko, että he menettävät kristinuskon, jos he alkavat elää juutalaisuudessa Tooran mukaisesti. He ovat biologisesti juutalaisia, mutta heidän juutalainen elämänsä on hyvin muodollista ja pinnallista. Kuitenkin me näemme eroja messiaanisen seurakunnan ja vaikkapa jonkun baptistiseurakunnan jumalanpalvelusten välillä.

Tänä päivänä messiaanisen seurakunnan jumalanpalvelus suoritetaan shabatinpäivänä. Heillä on myös Herran juhlien erikoiskokouksia. Heidän jumalanpalveluksissaan voi myös kuulla heprean- ja jiddishinkielisiä ylistyslauluja, ja voi nähdä juutalaista symboliikkaa ja esineitä. Mutta syvempi Tooran tutkiminen ja Tooran elämän noudattaminen on heidän seurakunnissaan hyvin harvinaista.

Voi sanoa, että nykypäivän messiaanisella seurakunnalla on hyvin kevyt malli juutalaisuudesta. Niin kuin on olemassa ”cocacola light”, niin tätä mallia voi nimittää nimellä - ”juutalaisuus light”.

Tämä messiaanisen seurakunnan malli on sellainen kevyt ja helppo, mihin ei-juutalaiset tulevat mukaan. Myöskään tähän messiaaniseen seurakuntaan liittyvillä ei-juutalaisilla ei ole tavoitteena syventää opetusta ja Tooran tuntemusta. He ottavat myös hyvin kevyen ja pinnallisen juutalaisuuden mallin. Tähän seurakuntaan liittyville ei-juutalaisille on juutalaisuudesta hyvin kevyt versio eivätkä he halua liittyä juutalaisuuden juuriin. Heitä kiinnostaa vain pinnallinen puoli juutalaisuudesta.

On toinenkin juutalaisuudesta kiinnostunut muukalaisryhmä, jolla on omat syynsä siihen. He pitävät siitä, että voivat ottaa juutalaisia tapoja tai juutalaisten rukouksia jumalanpalvelukseensa. Tämä on hyvin syventävä elämäntapa. Ja tämä ei ole oikein. Me näemme tämän ryhmän jo apostolisena aikana. Myös apostolit tekivät silloin päätöksen, että tämä tapa lähestyä juutalaisuutta on väärä.

Kaikkein tärkeimpänä voi sanoa, että kristillisen seurakunnan kiinnostuksen juutalaisuuteen tulisi pohjautua ainoastaan Tooraan syventymiseen, Tooran tuntemiseen ja Tooran viisauteen. Kiinnostuksen pitää pohjautua juutalaisen viisauden ja juutalaisen hengellisen kokemuksen tutkimiseen. Siinä ei pitäisi olla kiinnostusta juutalaisten rituaalien noudattamiseen. On myös väärä lähtökohta, jos ihmiset alkavat etsiä juutalaisuuden mystiikan salaisuuksia.

Minulle on tullut vaikutelma, että juutalaisuudesta kiinnostuneet ihmiset etsivät eksotiikkaa ja elämyksiä. Voi olla, että moni heistäkin on joskus ollut elämäntilanteessa, missä he etsivät syvempiä kokemuksia muista uskonnollisista ryhmistä, esim. Krishna-liike. Tai ovat jossain vaiheessa mukana New Age-liikkeessä. Heille on ehkä helpompi etsiä juutalaisuuden juuria, koska juutalaiset uskovat Kaikkivaltiaaseen Jumalaan. Mutta jos he lähtevät harrastamaan jotain muukalaisuskontoa, se on epäjumalanpalvelusta. Hyvin monesti ihminen pettää itseään, kun hän etsii rituaaleja eikä itsensä Jumalan kasvoja.

Vielä yksi ihmisryhmä, josta haluan puhua. Heidän määränsä on hyvin pieni prosentuaalisesti, mutta he ovat hyvin äänekkäitä. He tulevat tutustumaan juutalaisiin juuriin vain sen takia, että heillä olisi kokemusta, jonka pohjalta he voisivat kritisoida juutalaisuutta. Tai toisaalta monet käyttävät juutalaisuuden asiantuntemusta vahvistaakseen omaa asemaansa tai jotain omaa epätodellista teoriaansa. Tuollaisia ihmisiä pitää jyrkästi vastustaa.

Lopuksi haluan kantaa toivoa, että meidän aikanamme tapahtuisi suuria muutoksia ja perustetaan todellinen messiaaninen seurakunta. Silloin juutalaisella, joka uskoo juutalaisten Messiaaseen, on todellinen mahdollisuus syventyä juuriinsa ja juutalaisten hengelliseen rikkauteen.

Ja muiden kansojen uskovaisilla on mahdollisuus elää vuorovaikutuksessa juutalaisten kanssa. Heillä on mahdollisuus noudattaa seitsemää Nooan käskyä ja myös juutalaisten eettisiä lakeja. He voivat tunnustaa juutalaisten pappisaseman, juutalaisen Tooran viisauden ja juutalaisten hengellisen

kokemuksen. Ja heille on mahdollisuus oppia ja ottaa omaan elämäänsä käyttöön juutalaista viisautta ja kokemusta.

Toivoisin, ettei heidän kiinnostuksensa perustuisi eksoottisten kokemusten hakemiseen, vaan heidän päämääränsä olisi tulla meidän juutalaisten uskon lähteelle ja juurille. Ja että he Jumalan Hengen johdatuksesta ja omasta päätöksestä pystyisivät yksilöllisesti syventymään juutalaisuuden juuriin.

Tämä päivänä meillä on suuret laajat mahdollisuudet siihen. Niin suomalaisen, venäläisen tai vaikkapa intialaisen on mahdollista uskoa Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumalaan, ja olla oma itsensä. Ja on mahdollisuus mennä vielä pidemmälle ja syvemmälle, ottaa elämäänsä enemmän käskyjä noudatettavaksi ja muuttaa omaa elämäänsä Jumalaa pelkääväiseksi.

Ovet ovat kuitenkin auki kaikille muukalaisille, jotka pystyvät elämään käännyntäisen asemassa. Mutta tämä on harvinaisempaa, eikä meillä ole päämääränä tehdä kaikista käännyntäisiä. Tämä ei ole päämäärä eikä tarpeellista suorittaa. Vaan ihminen yksilöllisesti pohtii itse ja tekee syvempiä ratkaisuja, ja sitten juutalaisille on mahdollista antaa hänen tulla ja auttaa häntä siinä.

Siunatkoon meidän Israelin Jumala jokaista, joka kuuntelee tätä opetusta ja myös jokaista, joka lukee sitä. Olkoon Jumalan Hengen johdatuksessa jokainen, joka on mukana tässä opetuksessa; Jumalan Henki auttaa jokaista tekemään oikeita ratkaisuja.